

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 10C/85/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7613210396
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Blahovská
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2015:7613210396.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, samosudkyňa JUDr. Mária Blahovská, v právnej veci F. I. J., F.. XX.XX.XXXX, T. Q. XXX/XX, J. H. proti odporcovi R., R. C. J. H., O. XX XXX XXX, Š. XXX, J. H., právne zastúpené JUDr. Emíliou Šimkulákovou, advokátkou, Štefánikovo nám. č. 2, Spišská Nová Ves, o náhradu škody takto

rozhodol:

Súd žalobu o zaplatenie sumy 8.796,38 Eur **z a s t a v u j e .**

Súd v prevyšujúcej časti žalobu **z a m i e t a.**

Žiaden z účastníkov **n e m á p r á v o** na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Dňa 17.4.2013 bolo na Najvyšší súd SR Bratislava doručené podanie navrhovateľky označené ako „ Podnet - opravné konanie - I. J.“. Toto podanie bolo odstúpené tunajšiemu súdu dňa 27.5.2013, pretože navrhovateľka v podaní poukazuje na viacero rozsudkov a aj na Rozsudok tunajšieho súdu 2C/408/1991. Súd uznesením 10C/85/2013-5 zo dňa 18.6.2013 vyzval navrhovateľku na doplnenie podania pod následkami odmietnutia podania. Navrhovateľka zaslala doplnenie návrhu s množstvom listín, v ktorom neodstránila vady konania. Súd uznesením 10C/85/2013-21 zo dňa 4.7.2013 preto podanie navrhovateľky odmietol. Odvolací súd vec vrátil súdu prvého stupňa ako predčasne predloženú dňa 20.12.2013 a uviedol, že bude potrebné vyzvať navrhovateľku na výsluch, aby sa nepochybné zistila podstata nároku a aby ju poučil o možnosti prijatia právneho zástupcu. Súd následne navrhovateľku predvolal, poučil ju ako má odstrániť vady podania a že si môže požiadať o bezplatného právneho zástupcu z Centra právnej pomoci. Navrhovateľka listom zo dňa 10.2.2014 vady iba čiastočne odstránila a uviedla, že ako žalovaného označuje R., výrobné družstvo, Spišské Podhradie. Ďalej uviedla, že sa domáha vyvodiť spravodlivý postih voči tým, ktorí ho zapríčinili, vyniesť spravodlivý konečný rozsudok a zosobniť odporcovi spôsobenú škodu, ktorú jej šikanovaním spôsobili na pracovisku a ktorú si už uplatňovala na Okresnom súde v Spišskej Novej Vsi dňa 27.9.1991 a 22.4.1994.

Krajský súd v Košiciach po odvolaní navrhovateľky uznesením 5Co/90/2014-90 zo dňa 29.10.2014 zrušil uznesenie a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. V odôvodnení uznesenia uviedol, že z predložených listín sa dá zistiť proti komu návrh smeruje a aké nároky si navrhovateľka uplatňuje, ako aj ich výšku a právny základ, preto bude povinnosťou súdu vo veci ďalej konať a rozhodnúť.

Navrhovateľka v ďalších podaniach špecifikovala nároky, uviedla že žiada priznať škodu 191 785,88 Eur, ďalšie nároky a majetkový prepočet, ktorý má urobiť odporca.

Právna zástupkyňa odporcu v svojom vyjadrení uviedla, že z obsahu podaní navrhovateľky usudzuje, že si uplatňuje opravu všetkých tých rozhodnutí súdov, či už 1. stupňa alebo druhého stupňa, ktorými súdy rozhodli v jej neprospech. V súvislosti s tým sa domáha peňažných nárokov tak mzdových z titulu neplatných výpovedí, ďalej náhrady škody na zdraví z titulu choroby z povolania, nárokov na členský podiel a podiel z transformácie družstva. Potrestania, resp. disciplinárnych postihov všetkých osôb alebo orgánov, ktoré jej nároky nepriznali a pod. Súdne konania, na ktoré navrhovateľka vo svojich podaniach poukazuje, boli právoplatne skončené. V týchto konaniach súdy rozhodli tak o platnosti danej výpovede, ako aj o peňažných nárokoch, ktoré uplatnila. Samozrejme, ak bola neúspešná v spore o neplatnosť výpovede, v konaní 2C/408/91, nemohli jej byť priznané mzdové nároky, ktoré boli vylúčené na samostatné konanie. Právoplatné boli uzavreté aj iné konania na peňažné plnenia. Ďalšiemu prejednaniu veci teda bráni prekážka res iudicata. Okrem toho nároky, ktoré v podaní uplatňuje sú dávno premlčané. Uplynula aj maximálna 10 ročná premlčacia lehota (teoreticky možná). Pre úplnosť a z opatrnosti vzniesla námietku premlčania voči všetkým nárokom uplatnených v tomto konaní.

Súd vykonaným dokazovaním, z pripojených spisov 2C/408/91, 2C/1120/90, 2C/231/90 a z predloženého rozsudku 9Cb/321/97 Krajského súdu v Košiciach, predložených uznesení a listín, výsluchom účastníkov konania zistil tento skutkový a právny stav:

Zo spisu 2C/231/90 mal súd preukázané, že navrhovateľka sa svojím návrhom doručeným súdu 20.2.1990 domáhala, aby súd určil, že rozviazanie pracovného pomeru medzi žalovanou organizáciou R., v.d. Spišské Podhradie a žalobkyňou I. J. výpoveďou zo dňa 29.1.1990 č. 1/4/90 je právne neúčinné. Žalovaná organizácia je povinná umožniť žalobkyni vykonávať prácu vedúcej referentky zásobovania a nahradiť stratu na mzde, to všetko do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia, ako aj trov tohto konania, vrátane trov právneho zastúpenia, tie na účet KZA v Košiciach.

Okresný súd v Spišskej Novej Vsi rozsudkom 2C/231/90-17 zo dňa 10.7.1990 určil, že výpoveď daná navrhovateľke odporcom listom zo dňa 29.1.1990 je neplatná. Odporca je povinný zaplatiť čl. štátu na účet Okresného súdu v Spišskej Novej Vsi súdny poplatok vo výške 300,- Kčs, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Súd návrh na náhradu mzdy vylúčil na samostatné konanie. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 24.8.1990.

Zo spisu 2C/1120/90 mal súd preukázané, že rozsudkom 2C/1120/90-8 zo dňa 3.10.1990 zaviazal odporcu zaplatiť navrhovateľke 14.221,- Kčs s 3 % úrokmi od 12.6.1990 až do zaplatenia a náhradu trov konania vo výške 74,- Kčs do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Odporcu zaviazal zaplatiť navrhovateľke trovy právneho zastúpenia v sume 2.870,- Kčs na účet JUDr. Martina Okályho, advokáta, Advokátskej kancelárii v Spišskej Novej Vsi do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Odporcu zaviazal zaplatiť čl. štátu súdny poplatok 420,- Kčs, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 23.10.1990. Zo spisu súd zistil, že navrhovateľke bola priznaná náhrada mzdy za obdobie od 1.4.1990 do 24.8.1990, kedy nastúpila do práce.

Zo spisu 2C/408/91 mal súd preukázané, že navrhovateľka sa svojim návrhom doručeným súdu 2.4.1991 domáhala neplatnosti skončenia pracovného pomeru výpoveďou zo dňa 21.2.1991 a náhrady mzdy. Okresný súd v Spišskej Novej Vsi rozsudkom 2C/408/91-19 zo dňa 5.8.1991 rozhodol, že výpoveď je neplatná a pokiaľ išlo o náhradu mzdy, tento návrh vylúčil na samostatné konanie. Proti tomuto rozsudku odporca R. výrobné družstvo Spišské Podhradie podal odvolanie. Krajský súd v Košiciach rozsudkom 11Co/165/91 - 47 zo dňa 6.11.1991 zmenil rozsudok súdu prvého stupňa a návrh navrhovateľky o určenie neplatnosti výpovede z členského pomeru danej listom z 21.2.1991 zamietol. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 3.1.1992. Proti tomuto rozsudku podala navrhovateľka dovolanie a najvyšší súd uznesením 5Cdo/33/01 - 61 zo dňa 29.3.2001 dovolacie konanie zastavil.

Zo spisu súd zistil, že navrhovateľka podala podania na Krajskú prokuratúru v Košiciach a Ústavný súd SR.

V konaní 9Cb/321/97 v ktorom rozhodoval KS Košice ako súd prvého stupňa žiadala priznať majetkový podiel, podiel na zisku a peňažnú odmenu spolu vo výške 265.000,- Sk/8 796,38 Eur.

Z uznesenia Najvyššieho súdu SR 3Obo/98/2000 zo dňa 22.3.2001 mal súd preukázané, že rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach, ktorý rozhodoval vo veci ako súd prvého stupňa bol rozsudok zrušený a vrátený na ďalšie konanie. Z odôvodnenia uznesenia bolo zistené, že Okresný súd Spišská Nová Ves rozsudkom 6C/1197/91 zo dňa 27.10.1995 vylúčil nárok uplatnený navrhovateľkou na pojednávaní o vyplatenie majetkovej účasti na samostatné konanie.

Uznesením 5C/128/97 zo dňa 13.12.1996 nárok o vyplatenie cieľovej prémie 2.500,- Sk zastavil a v časti o reštitučný nárok podľa zákona č. 42/92 Zb. o vyplatení členského podielu vo výške 265.000,- Sk vylúčil na samostatné konanie s tým, že po právoplatnosti tohto uznesenia bude vec odstúpená Krajskému súdu v Košiciach.

Rozsudkom Krajského súdu v Košiciach 9Cb/321/97 - 149 zo dňa 22.11.2002 bola žaloba zamietnutá o zaplatenie 265.000,- Sk s príslušenstvom a navrhovateľka bola povinná zaplatiť odporkyni na účet právneho zástupcu trovy konania 35.338,- Sk. Uvedená suma tvorila majetkový podiel vo výške 200 000,- Sk, podiel na zisku 60 000,- Sk od roku 1990 do roku 1997 a odmena 5 000,- Sk za životné jubileum. V odôvodnení rozsudku súd uviedol, že navrhovateľka prestala byť členkou družstva 31.5.1999, keď jej skončil členský pomer v družstve na základe právoplatného rozsudku 11Co 165/91-47 zo dňa 15.11.1991, ktorým zmenil rozsudok Okresného súdu v Spišskej Novej Vsi 2C 408/91-19.

Navrhovateľka sa v svojich podaniach domáha peňažných nárokov tak mzdových z titulu neplatných výpovedí, ďalej náhrady škody na zdraví a nákladov na lieky z titulu choroby z povolania, nárokov na členský podiel a podiel z transformácie družstva. Poukazuje na rozhodnutia súdov, či už prvého stupňa alebo druhého stupňa, ktorými súdy rozhodli v jej neprospech, tieto rozhodnutia nepovažuje za právoplatné.

V poslednom podaní zo dňa 19.2.2015 si nárokuje sumu 191 785,88 Eur, ktorá pozostáva z nákladov na lieky, poplatkov za recepty, poštovné, stravné cestovné, rozmnožovanie vo výške 1 627,65 Eur a nové výdavky 111,84 Eur. Náklady spojené z rozhodnutím NS SR, prokuratúry, ombudsmana, súdnych poplatkov vo výške 1 746,38 Eur a nové výdavky 67,87 Eur. Vrátenie trov právneho zastúpenie vo výške 1 415,43 Eur. Za odškodnenie za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia si nárokuje sumu 3 983,27 Eur. Nároky z neplatného rozviazania pracovného pomeru vyčíslila vo výške 11 544,73 Eur a 134 470,50 Eur. Ďalej požaduje vyplatenie cieľovej prémie a odmeny pri životnom a pracovnom jubileu vo výške 165,96 Eur a nároky vo výške 36 831,96 Eur pozostávajúce z odmeny za odpracovaných 35 rokov vo výške 119,50 Eur, majetkového podielu, podiel na zisku a peňažnej odmeny vo výške 8 796,38 Eur, predpokladaný hrubý zárobok od 1.6.1991 do ukončenia súdneho sporu vo výške 19 119,70 Eur, náklady za zdravotnú starostlivosť a nové výdavky.

Podľa § 79 ods. 1 O.s.p. prvá veta, konanie sa začína na návrh.

Podľa § 80 O.s.p., návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä

- a) o osobnom stave (o rozvode, o neplatnosti manželstva, o určení, či tu manželstvo je alebo nie je, o určení rodičovstva, o osvojení, o spôsobilosti na právne úkony, o vyhlásení za mŕtveho);
- b) o splnení povinnosti, ktorá vyplýva zo zákona, z právneho vzťahu alebo z porušenia práva;
- c) o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem.

V písmene a) ide o konania, v ktorých sa rozhoduje o osobnom stave.

Návrhom v zmysle písmena b) môže navrhovateľ žiadať, aby súd uložil odporcovi povinnosť niečo plniť (konať). Môže ísť o rôzne plnenia, napríklad peňažné plnenie, plnenie spočívajúce vo výkonoch, zdržať sa určitého konania, strpieť výkon práva iného a pod.

Návrhom v zmysle písmena c) možno uplatniť pozitívne alebo negatívne určenie, či tu právny vzťah alebo právo je, alebo nie je. Navrhovateľa zaťažuje dôkazné bremeno spočívajúce v povinnosti preukázať, že na určení právneho vzťahu alebo práva v čase rozhodovania súdu má naliehavý právny záujem.

Tento záujem bude spravidla daný v prípade, ak sa nemožno domáhať priamo plnenia a ak by právne postavenie navrhovateľa bez takéhoto určenia bolo neisté.

Podľa § 103 O.s.p., kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania).

Občiansky súdny poriadok dbá o to, aby súdne konanie prebiehalo podľa presne ustanovených pravidiel, ktorých dodržiavanie je predpokladom, aby súd mohol konať a vydať rozhodnutie. Tieto predpoklady sa nazývajú procesné podmienky konania. Ak v konkrétnej veci nie sú splnené procesné podmienky, takéto konanie vykazuje nedostatky, a tie môžu byť odstrániteľné a neodstrániteľné. Za neodstrániteľné nedostatky sa považujú:

- nedostatok právomoci súdu (§ 7 a 8),
- litispendencia (§ 83),
- res iudicata (§ 159 ods. 3 - len čo sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať znova.
- nedostatok spôsobilosti byť účastníkom konania (§ 19).

Neodstrániteľné nedostatky (podmienky) konania majú za následok, že súd nemôže vydať rozhodnutie vo veci samej, ale musí konanie zastaviť podľa § 104 ods. 1, prípadne vec postúpiť inému orgánu.

Podľa § 159 O.s.p., doručený rozsudok, ktorý už nemožno napadnúť odvolaním, je právoplatný.

Výrok právoplatného rozsudku je záväzný pre účastníkov a pre všetky orgány; ak je ním rozhodnuté o osobnom stave, je záväzný pre každého.

Len čo sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať znova.

Postup súdu a účastníkov pri uplatnení, zabezpečení a realizácií základného práva na súdnu ochranu ustanovuje Občiansky súdny poriadok.

Podľa § 1 O.s.p., Občiansky súdny poriadok upravuje postup súdu a účastníkov v občianskom súdnom konaní tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov, ako aj výchova na zachovávanie zákonov, na čestné plnenie povinností a na úctu k právam iných osôb.

Podľa § 2 O.s.p., v občianskom súdnom konaní súdy prejednávajú a rozhodujú spory a iné právne veci, uskutočňujú výkon rozhodnutí, ktoré neboli splnené dobrovoľne, a dbajú pri tom na to, aby nedochádzalo k porušovaniu práv a právom chránených záujmov fyzických a právnických osôb a aby sa práva nezneužívali na úkor týchto osôb.

Navrhovateľka vo svojich podaniach poukazuje okrem iného na to, že konanie odporkyne má znaky trestného činu a poukazuje na ustanovenia trestného zákona. Občianske konanie treba totiž odlišovať od trestného konania.

Podľa § 1 Trestného poriadku, Trestný poriadok upravuje postup orgánov činných v trestnom konaní a súdov tak, aby trestné činy boli náležite zistené a ich páchatelia podľa zákona spravodlivo potrestaní, pričom treba rešpektovať základné práva a slobody fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 237 ods. 1 Trestného poriadku, trestné stíhanie pred súdom sa koná len na podklade obžaloby alebo návrhu na dohodu o vine a treste, ktoré podáva a pred súdom zastupuje prokurátor.

V tomto prípade ide o občianskoprávne konanie, v trestnom konaní obžalobu môže podať jedine prokurátor.

Vzhľadom na vznesenú námietku premlčania odporkyňou, súd sa zaoberal aj touto námietkou.

Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa § 106 Občianskeho zákonníka

(1) Právo na náhradu škody sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá.

(2) Najneskoršie sa právo na náhradu škody premlčí za tri roky, a ak ide o škodu spôsobenú úmyselne, za desať rokov odo dňa, keď došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví.

(3) Právo na náhradu škody spôsobenú niektorým trestným činom korupcie podľa osobitného zákona sa premlčí za tri roky odo dňa nadobudnutia právoplatnosti odsudzujúceho rozhodnutia súdu o spáchaní niektorého trestného činu korupcie, najneskôr za desať rokov odo dňa spáchania tohto trestného činu.

Premlčanie definujeme ako uplynutie času ustanoveného v zákone na vykonanie práva, ktorý uplynul bez toho, aby sa právo bolo vykonalo, v dôsledku čoho povinný subjekt môže čeliť súdnemu uplatneniu práva námietkou premlčania. Použitie námietky premlčania má za následok zánik nároku patriaceho k obsahu práva, teda zánik jeho súdnej vymáhateľnosti, v dôsledku čoho premlčané právo nemožno oprávnenému priznať.

Funkciou premlčania je uľahčiť obranu povinného subjektu proti právam, ktoré trvali dlho, a preto často možno predpokladať, že už zanikli. Keby povinný subjekt nemal námietku premlčania, musel by sa brániť námietkou, že právo zaniklo určitým spôsobom (napr. splnením, započítaním alebo inak). Dokázanie tejto skutočnosti po dlhšom čase by ho mohlo viesť k značným alebo neprekonateľným ťažkostiam práve preto, lebo právo trvalo dlho.

Súd mal vykonaným dokazovaním preukázané, že nárok navrhovateľky nie je dôvodný.

Čo sa týka nároku o zaplatenie sumy 265.000,- Sk//8 796,38 Eur, rozsudkom Krajského súdu v Košiciach 9Cb/321/97 - 149 zo dňa 22.11.2002 bola žaloba zamietnutá o zaplatenie 265.000,- Sk//8 796,38 Eur s príslušenstvom, rozsudok nadobudol právoplatnosť a navrhovateľka bola povinná zaplatiť odporkyňi na účet právneho zástupcu trovy konania 35.338,- Sk. V zmysle cit. § 159 O.s.p., len čo sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať znova (res iudicata). Výrok právoplatného rozsudku je záväzný pre účastníkov konania. Súd na základe uvedeného v tejto časti konanie zastavil.

Čo sa týka ďalších nárokov, z rozsudku Krajského súdu v Košiciach mal súd preukázané, že skončenie členského pomeru výpoveďou zo dňa 21.2.1991 je platné, rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 3.1.1992. Opätovne súd uvádza, že v zmysle cit. § 159 O.s.p., len čo sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať znova (res iudicata). Výrok právoplatného rozsudku je záväzný pre účastníkov konania. Uplynula aj lehota na podanie mimoriadnych opravných prostriedkov.

Tým navrhovateľke nevznikol nárok na žiadne mzdové a iné nároky vyplývajúce z členského pomeru. Nároky týkajúce sa náhrady škody na zdraví a nákladov na liečenie a lieky z titulu choroby z povolania v tomto konaní nie sú dôvodné, pretože navrhovateľka túto skutočnosť ničím nepreukázala, ani to že

trpí chorobou z povolania. Tomu nasvedčuje aj skutočnosť, že je poberateľkou invalidného dôchodku zo všeobecných príčin. Je potrebné vziať do úvahy aj fakt, že u zamestnávateľa skončila pracovný pomer pred vyše 20 rokmi.

V prípade, žeby aj vznikol nejaký nárok na náhradu škodu, čo v danom prípade nebolo preukázané, všetky nároky boli by už premlčané a súd by ich v zmysle cit. ustanovení nemohol navrhovateľke priznať. Súd v zmysle uvedeného v prevyšujúcej časti návrh zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. s tým, že odporca, ktorý mal v konaní úspech, náhradu trov konania nežiadal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Košiciach do 15 dní od jeho doručenia v 3 vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a), f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.